



**Ogólnopolska Federacja**  
na rzecz Rozwiązywania  
Problemu Bezdomności

Ogólnopolska Federacja na rzecz  
Rozwiązywania Problemu Bezdomności  
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: [biuro@bezdomnosc.pl](mailto:biuro@bezdomnosc.pl)

KRS: 0000613899

[www.bezdomnosc.pl](http://www.bezdomnosc.pl)

[facebook.com/ofrpb](https://facebook.com/ofrpb)

L. dz. 6/F/2017

Warszawa, dn. 21.02.2017 r.

## NOTATKA

### ZE SPOTKANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH Z WICEMINISTER RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ELŻBIETĄ BOJANOWSKĄ

W dniu 21 lutego 2017 r. odbyło się w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej spotkanie przedstawicieli strony pozarządowej z Minister Elżbietą Bojanowską oraz przedstawicielami Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa. Spotkanie poświęcone było przede wszystkim podnoszonemu od kilku miesięcy przez Federację problemowi dostępu niesamodzielnych osób bezdomnych do pomocy w schroniskach oraz wstępnym propozycjom Ministerstwa w zakresie rozwiązania tego nabrzmiałego problemu poprzez zmianę zapisów ustawy o pomocy społecznej. Problem został w dyskusji podzielony na trzy obszary:

- problem udzielania usług opiekuńczych osobom niesamodzielnym niewymagającym całodobowej opieki w DPS,
- problem udzielania wsparcia osobom niesamodzielnym wymagającym takiej opieki, oczekującym na miejsce w DPS,
- problem „podrzucania” przez szpitale osób wymagających wzmożonej opieki medycznej do schronisk.

Wstępne propozycje Ministerstwa w tych trzech obszarach obejmują odpowiednio:

- **W przypadku udzielania usług opiekuńczych osobom niesamodzielnym niewymagającym całodobowej opieki w DPS** – możliwość wprowadzenia w schroniskach obok usługi tymczasowego schronienia, usługi opiekuńczej dla osób niezdolnych do samoobsługi (dla całej placówki lub wybranej liczby miejsc) – wyłącznie w placówkach gminnych oraz pozarządowych prowadzonych w oparciu o umowy z samorządem lokalnym, przy podwyższonym standardzie usług niezbędnym do obsługi osób niesamodzielnych (w tym wymóg przystosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz po wpisaniu do odrębnej kategorii rejestru placówek właściwego wojewody. Usługa ta mogłaby być realizowana wyłącznie na podstawie decyzji o skierowaniu do schroniska z usługami opiekuńczymi (wniosek o skierowanie mógłby być w szczególnych sytuacjach złożony do kilku dni po przyjęciu), osoby objęte tą usługą nie byłyby zobligowane do podpisania kontraktu socjalnego, zaś rodzaj, zakres i okres świadczenia usług opiekuńczych miałyby być określany w decyzji;

---

**ROZWIĄZANIE PROBLEMU BEZDOMNOŚCI JEST MOŻLIWE!**



**Ogólnopolska Federacja  
na rzecz Rozwiązywania  
Problemu Bezdomności**

**Ogólnopolska Federacja na rzecz  
Rozwiązywania Problemu Bezdomności**  
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: [biuro@bezdomnosc.pl](mailto:biuro@bezdomnosc.pl)

KRS: 0000613899

[www.bezdomnosc.pl](http://www.bezdomnosc.pl)

[facebook.com/ofrpb](https://facebook.com/ofrpb)

- **W przypadku udzielania wsparcia osobom niesamodzielnym wymagającym całodobowej opieki, oczekującym na miejsce w DPS** – możliwość przyjmowania w szczególnych sytuacjach do schronisk z zarejestrowanymi usługami opiekuńczymi osób, które posiadają wydaną decyzję o skierowaniu do DPS, na czas oczekiwania na DPS;
- **W kwestii osób wymagających wzmożonej opieki medycznej po hospitalizacji** – zmiany w przepisach o ochronie zdrowia wprowadzające obowiązek umieszczania osoby bezdomnej wymagającej wzmożonej opieki medycznej po zakończeniu hospitalizacji w ZOL/ZPO; zakaz przyjmowania takich osób w schroniskach dla bezdomnych (z wyjątkiem osób z wydaną decyzją o skierowaniu do DPS, na czas oczekiwania na DPS).

Ponadto, w celu zapobiegania nielegalnemu prowadzeniu całodobowej opieki nad osobami niesamodzielnymi w formule schroniska dla bezdomnych MRPiPS proponuje (poza powyższymi rozwiązaniami) ustawowe wskazanie zastosowania art. 67-69 ustawy o pomocy społecznej (regulujących działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku) w przypadku schronisk przyjmujących osoby niesamodzielne bez skierowania z gminy oraz rejestrowanie tych placówek w rejestrze wojewody jako placówki całodobowej opieki.

W przypadku przyjęcia propozycji Ministerstwa do realizacji, opracowania wymagałby także standard świadczenia usług opiekuńczych w schroniskach dla osób bezdomnych – Ministerstwo zamierza zebrać od usługodawców opinie w zakresie tego standardu (zob. załączoną cz. II prezentacji Ministerstwa)

**Są to oczywiście wyłącznie propozycje, wymagające szerokich konsultacji oraz otwarcia procesu zmiany ustawy o pomocy społecznej**, tym niemniej należy stwierdzić, że jest to krok w dobrą stronę – umożliwienia w szczególnych przypadkach ratowania zdrowia i życia osobom w najtrudniejszych sytuacjach życiowych.

Uczestnicy spotkania podnieśli wiele wątpliwości związanych ze współpracą z gminami na proponowanych przez Ministerstwo zasadach, m.in. w zakresie:

- zainteresowania gmin finansowaniem usług opiekuńczych w schroniskach dla bezdomnych (niewątpliwie znacznie droższych niż zwykła usługa schronienia)
- właściwości miejscowej gmin,
- różnych standardów zlecenia i finansowania usług dla osób bezdomnych,
- procedur wydawania decyzji administracyjnych,
- adekwatności liczby miejsc w placówkach dla bezdomnych do rzeczywistych potrzeb,
- egzekwowania odpowiedzialności gmin za realizację ustawowych obowiązków związanych z pomocą osobom bezdomnym.

Liczymy, że tematy te staną się przedmiotem szerokiej dyskusji przed rozpoczęciem procesu legislacyjnego.

Ze względu na liczne zastrzeżenia strony pozarządowej co do współpracy z gminami, Min. Bojanowska zadeklarowała, że na kolejne robocze spotkanie dot. bezdomności (prawdopodobnie za 2 miesiące)

---

**ROZWIĄZANIE PROBLEMU BEZDOMNOŚCI JEST MOŻLIWE!**



**Ogólnopolska Federacja**  
na rzecz Rozwiązywania  
Problemu Bezdomności

**Ogólnopolska Federacja na rzecz  
Rozwiązywania Problemu Bezdomności**  
ul. Wolności 241, 41-800 Zabrze

tel.: 600 350 002, fax: 32 630 11 20

e-mail: [biuro@bezdomnosc.pl](mailto:biuro@bezdomnosc.pl)

KRS: 0000613899

[www.bezdomnosc.pl](http://www.bezdomnosc.pl)

[facebook.com/ofrpb](https://facebook.com/ofrpb)

ce) zostaną zaproszeni przedstawiciele JST, zaś Ministerstwo organizować będzie w województwach spotkania dla organizacji i gmin na wzór spotkań informacyjnych programu 500+, poświęcone wyjaśnianiu wątpliwości związanych ze znowelizowanym art. 48a ustawy o pomocy społecznej, powyższymi propozycjami Ministerstwa, a także rozporządzeniem standaryzującym placówki dla osób bezdomnych. Spotkania miałyby się rozpocząć już tej wiosny.

Kolejnym poruszonym tematem były szkolenia specjalizacyjne dla kierowników schronisk dla bezdomnych zgodnie z art. 122 ustawy o pomocy społecznej. Podkreślono, że Ministerstwo czyni starania o sfinansowanie tych szkoleń ze środków unijnych oraz, że szkolenie specjalizacyjne nie stanowi studiów podyplomowych, w związku z czym nie jest do niego wymagane wyższe wykształcenie. Najprawdopodobniej nie ma jednak możliwości postulowanego przez część środowiska wyłączenia (nawet czasowego) kierowników placówek dla bezdomnych spod tego wymogu, ze względu na fakt, że regulacje te obowiązują od dawna i nie można wprowadzać *vacatio legis* dla istniejącego już wcześniej prawa. Federacja zamierza zasięgnąć w tej sprawie opinii prawnej. Odrębnym tematem był zapisany w standardach wymóg posiadania przez kierowników schronisk 2-letniego doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi, co może być przeszkodą w zakładaniu nowych placówek w gminach, w których dotychczas takie usługi nie były prowadzone, w związku z czym nie ma potencjalnych pracowników z takim doświadczeniem.

Rozmawiano także o rozbieżnościach w stosowaniu kontraktów socjalnych i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności związanych z wprowadzeniem w art. 48a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej wymogu podpisania kontraktu socjalnego dla mieszkańców schronisk dla bezdomnych. Ministerstwo stoi na stanowisku, iż dokumenty te powinny być stosowane równolegle – kontrakt socjalny przez gminę jako podstawa pobytu osoby bezdomnej w placówce, zaś indywidualny program przez podmiot prowadzący placówkę jako podstawa pracy aktywizacyjnej z mieszkańcem. W odpowiedzi na podniesioną kwestię braku możliwości „natychmiastowego” sporządzenia kontraktu, np. z osobami przyjmowanymi interwencyjnie, padła deklaracja umożliwienia w szczególnych przypadkach opóźnienia (np. o kilka dni) sporządzenia kontraktu.

Omówiono również problem nieprzystawalności domów wspólnotowych, w których mieszkają osoby bezdomne, prowadzonych m.in. przez Barkę i Emaus, do standardów schronisk określonych w projekcie rozporządzenia. Temat ten ma być rozpoznany przez Ministerstwo odrębnie.

Federacja pragnie wyrazić ogromne zadowolenie z przyjęcia przez Ministerstwo stanowiska umożliwiającego zmianę wadliwych zapisów ustawy o pomocy społecznej i z otwarcia merytorycznej dyskusji nad możliwymi do wprowadzenia rozwiązaniami, które zapewnią organizacjom warunki do świadczenia usług dla osób bezdomnych w sposób adekwatny do ich potrzeb oraz z poszanowaniem ich godności.

Notatkę sporządził:

*Jakub Wilczek*

---

**ROZWIĄZANIE PROBLEMU BEZDOMNOŚCI JEST MOŻLIWE!**